

MAASEUTUVERKOSTON TOIMINTAKERTOMUS 2024

SISÄLLYS

Täyttä vauhtia eteenpäin - uudistuminen ja ajan hermolla pysyminen edellyttää uskallusta kokeilla uutta	4
1 MITÄ ON MAASEUTUVERKOSTOTOIMINTA	6
1.1 Maaseutuverkoston toiminnan tavoitteet	6
1.2 Toiminnan teemat – ketterästi kehityksen kärjessä	6
1.3 Oleellisen äärellä – toiminnan painopisteet 2023–2027	7
1.4 Yhdessä kohti tavoitteita – ohjausryhmä verkoston ytimessä	7
2 MAASEUTUVERKOSTON VUOSI 2024.....	8
2.1 Sidosryhmien sparrausta ja verkostotoiminnan vahvistamista.....	8
2.1.1 Viestintäverkostot toimiviksi	8
2.1.2 Ilmasto- ja ympäristöasiat sekä ruotsinkielinen verkostotoiminta	9
2.1.3 Nuoret esiin!.....	10
2.1.4 Lähiruokapäivä avasi ovet maaseudun elämyksiin	11
2.2 Lisää laatua ja vaikuttavuutta toimeenpanoon	11
2.2.1 ELY-keskusten asiantuntijat koolla	12
2.2.2 Leader-työssä tapahtuu	12
2.2.3 Maaseutuhallinnon talviristeily - työpajoja ja kuulumisia Ruotsista	12
2.2.4 Vaikuttavuusteemat työn alla	13
2.3 Rahoitusmahdollisuudet tutuiksi ja tietoisuuteen	13
2.4 Tuloksia ja tietoa EU:n maatalous- ja maaseuturahoituksen toteutuksesta	13
2.5 Innovaatioita ja yhteistyötä.....	14
2.5.1 Maatalouden ja maaseudun kehittämisen tiedonvaihtoa ja innovaatiotoimintaa (ARKIS) edistämässä	14
2.5.2 Yhteiskehittämisen ideavirtaamo.....	14
2.5.3 Innovaatiotorilla kansainvälisiä vieraita ja maatalouden ilmasto-ovalluksia	14
2.5.4 Alkutuotannon vaikuttavuuskiihdyttämö	15
2.5.5 Aktiivista toimintaa myös kansainvälisesti	15
2.5.6 Verkostoamut.....	16
2.5.7 SuomiAreena Porissa ja Huippu-urheiluviikko Vuokatissa.....	16
2.5.8 Maaseutuparlamentti, Suomen suurin ideafestivaali.....	16

3 VIESTINTÄ JA KOULUTUS LUOVAT TOIMINNAN KIVIJALAN	17
3.1 Tapahtumat ja yhteistyö	17
3.2 Maaseutu.fi-verkkosivut ja sosiaalinen media	17
3.3 Nostoja koulutustapahtumista	18
3.4 Maaseutuverkosto.fi-verkkosivut	18
4 MAASEUTUVERKOSTON RAHOITUSSUUNNITELMA	19
4.1 Seurannan mittarit 2024	19
4.2 Rahoitussuunnitelma ja toteuma 2024	19
LIITTEET	21
Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien temaattinen painopiste	21
Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien tavoite	21
Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien luonne	22
Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien tyyppi	22
Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien formaatti	22
Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien osallistujajakauma sidosryhmittäin	23
Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien osallistujajakauma alueittain	24
Tapahtumalistaus	25

TÄYTTÄ VAUHTIA ETEENPÄIN - UUDISTUMINEN JA AJAN HERMOLLA PYSYMINEN EDELLYTTÄÄ USKALLUSTA KOKEILLA UUTTA

Vuonna 2024 maaseutuverkoston toiminta paineli täyttä vauhtia eteenpäin. CAPin kaikki toimenpiteet olivat haettavina ja kysyntää verkoston osallistumiseen monella foorumilla ja monella tavoin riitti. Ja kuten jo perinteiseen kuuluu, vuoden aikana mukana oli perinteisiä, hyväksi koettuja toimintatapoja mutta myös aina jotain uutta energiaa tuovaa. Uudistuminen ja ajan hermolla pysyminen edellyttää uskallusta kokeilla uusia juttuja. Hyvässä verkostossa ja hyvässä yhteishengessä siihen on mahdollisuus. Tämä kokonaisuus jälleen kerran vuoden 2024 aikana tuotti todella hyviä tuloksia.

Tällä kaudella viestinnän rooli on korostunut entisestään. Siihen satsasimme nyt alusta lähtien todella paljon ja vuoden 2024 aikana 15 alueellisen maaseutuviestinnän koordinaattorin työt ja tehtäväkenttä vakiintuivat. Nyt meillä on aivan erinomainen, aikaisempaa laajempi viestintäverkosto kertomassa sisällöstä ja mahdollisuuksista. Jo nyt näkyy selvästi, että se oli hyvä ja tarpeellinen panostus.

Tämäkään verkosto ei toimi yksinään vaan yhteistyössä on laaja toimijoiden joukko muun muassa ministeriöiden, Ruokaviraston, ELY-keskusten, Leader-ryhmien sekä kuntien ja muiden ohjelman parissa toimivaa väkeä. Maaseutuverkosto tukee valittuja teemoja tarjoamalla toimijoille niihin liittyviä työkaluja, verkostoyhteistyön mahdollisuuksia ja käytännön esimerkkejä maaseutuohjelman mahdollisuuksista. Välillä tätä tehdään virtuaalisesti, välillä erilaisissa tilaisuuksissa ja joskus jopa laivaristeilyinä, kuten maaseutuhallinnon vuoden suurin tapahtuma tammikuussa.

Tänäkin vuonna maaseutuverkoston toimintaa kehitettiin maakunnallisella, kansallisella sekä kansainvälisellä tasolla. Digitalisaatio on tuonut oman lisämausteensa lähes kaikkeen toimintaan. Maaseutuverkosto ei ole siitä poikkeus. Uutena toimintamuotona edistettiin jo käyttöön otettua verkostoaletta (maaseutuverkosto.fi). Alusta toimii koko Suomen kansallisen maaseutuverkoston näyteikkunana. Seuraava askel on sitten tietenkin tekoälyn kautta varsinkin tiedonhaun apuna. Sitä vuorovaikutusta, joka verkostotoiminnassa on ihan ydintekemistä, tekoäly ei tietenkään voi korvata. Mutta tiedonhaussa siitä voisi tulla oiva apulainen.

Katse vuoteen 2024

Verkostotoiminnan tavoitteet pohjautuvat Manner-Suomen ja Ahvenanmaan EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden tavoitteisiin ja painopisteisiin. Jokaiselle vuodelle valitaan erityiset painopisteet. Vuonna 2024 näitä olivat uuden rahoituskauden käynnistämiseen liittyvien toimenpiteiden tukeminen, ohjelmakauden 2014–2022 tulosten esiin nostaminen, ympäristö ja ilmasto, innovaatioyhteistyö, huoltovarmuus ja teemoittaiset vaikuttavuuspolut. Mielestäni nämä painopisteet kuvaavat hyvin vuoden 2024 asioita ja tarpeita.

Vuonna 2024 Maaseutuverkostossa panostettiin lisäksi ilmasto- ja ympäristötoimiin sekä ruotsinkieliseen verkostotoimintaan. Verkostotoiminnan suunnittelun tueksi perustettiin fokusryhmät, joista toinen keskittyi ilmasto- ja ympäristöasioihin ja toinen ruotsinkieliseen yhteistyöhön. Fokusryhmien tavoitteena oli edistää näiden teemojen parissa tehtävää verkostotyötä.

Kaiken kaikkiaan vuosi 2024 oli varsin tapahtumarikas. Kuvauksia eri tapahtumista löytyy tarkemmin toimintakertomuksen sivuilta. Tässä teen vain aivan muutaman noston runsaasta valikoimasta.

Koska vuosi oli Ilmasto- ja ympäristöasioiden teemavuosi, maaseutuverkoston kantoi kortensa kekoon monilla ympäristöön liittyvillä tapahtumilla. Näitä olivat muun muassa osallistuminen Farmari-näyttelyyn heinäkuussa ja ison 200 hengen tapahtuman, Maatalouden ympäristötiedon vaihtopäivien järjestäminen Turussa. Ympäristöteemaan liittyi myös maaseutuverkoston, maa- ja metsätalousministeriön ja Greenpeace Suomen kanssa yhteistyössä tehty työpajan nuorten ympäristöhuippukokouksessa. Työpajassa kuultiin noin sadan nuoren näkemyksiä tulevaisuuden kestävästä ja kannattavasta ruokajärjestelmästä. Ilmasto- ja ympäristöteema näkyi myös viestinnässä laajasti.

Den svenskspråkiga nätverkskoordinatoren har också varit mycket aktiv. Under året arrangerat nätverksträffar, utbildning, delat bästa praxis mm på svenska samt deltagit i finskspråkiga arrangemang med ett svenskspråkigt inslag eller varit delgenomförare. Samarbete med Nordregio har också varit viktigt under året.

Nuoret ja Leader olivat vahvasti esillä toiminnassa. Uutena avauksena oli ensimmäinen EU-laajuinen nuoriin ja Leader-toimintaan keskittyvä Young LEADER Forum Vierumäellä. Se kokosikin heti yli 200 Leader-aktiivia 33 eri maasta. Tilaisuus järjestettiin yhdessä Euroopan maaseutuverkostoyksikön ja EU:n komission kanssa.

Leader-kentässä toteutui muutenkin paljon koulutuksia ja tapahtumia. Erityisen maininnan ansaitsee panostaminen työhyvinvointiin. Teemasta on toivottu koulutuksia jo pidempään. Nyt toiveisiin vastattiin ja Työhyvinvoinnin avaimet –koulutuskokonaisuus toteutettiin. Viestinnän saralla yksi onnistuneista kampanjoista oli ehdottomasti EU-päättäjä lähelläsi -kampanja Eurooppa-päivänä ja eurovaalien aikaan. Se avasi monen silmät katsomaan EU:ta lähietäisyydeltä. Kuntoporraskisakin järjestettiin. Yhteensä kilpailun aikana kuntoportaita kuljettiin noin 430 000 kertaa. Aikamoinen teko terveyden edistämiseksi.

Lähiuokapäivä taas on vuosi vuodelta kerännyt enemmän ja enemmän kävijöitä. Se on kasvanut isoksi valtakunnalliseksi tapahtumaksi, joka kerää yhteen paikalliset tuottajat ja muut maaseudun toimijat sekä innokkaat vierailijat.

Eikä vuotta ilman hankevoittoa. Suomalaisten hankkeiden arvostus EU-kilpailussa jatkui tänäkin vuonna. Keski-suomalainen Maatilojen muovit kiertoon -hanke palkittiin kansainvälisessä Agricultural & Rural Inspiration Awards (ARIA) -kilpailussa oman kilpailusarjansa parhaana. Suomea edusti finaalisissa myös kaksi muutakin hanketta.

Kehittämishankkeiden ideointiin ja hankkeiden tulosten jatkojalostusta edistettiin mm. Katse Horisonttiin! -ideavirtaamossa ja toimivaksi osoittautunut innovaatiotori järjestettiin tänä vuonna neljännen kerran. Lisäksi vielä toteutettiin alkutuotannon vaikuttavuuskiihdyttämö, jonka tavoitteena oli tukea maaseuturahoitteisten hankkeiden tulosten levittämistä ja skaalaamista sekä jatkotoimenpiteiden suunnittelua.

Ja sokerina pohjalla vuoden 2024 syyskuussa oli yksi vuoden kohokohtia eli iso Maaseutuparlamentti-tapahtuma, joka kokosi tuhatpäisen yleisön Nurmekseen. Maaseutuverkosto oli yksi tapahtuman järjestäjistä.

Iso ja lämmin Kiitos kaikille

Omalta osaltani nyt kuitenkin varsin haikein mielin totean, että tämä puheenjohtajan katsaus on minun osaltani viimeinen. Jään vuoden 2025 lopulla eläkkeelle ja seurailen jatkossa aikaansaannoksianne ja tuloksia sieltä maaseudulla kulkijan näkövinkkelistä. Yli vuosikymmen on vierähtänyt tämän verkoston toiminnan parissa. Se on ollut erittäin antoisa ja innostava kokemus. Ja yhtään liikaa kehumatta voin todeta, että vuosi vuodelta meno on vaan parantunut. Toiminta on hyvällä uralla ja hyvässä mallissa.

Iso ja lämmin kiitos teille kaikille näistä vuosista! Jatkakaa täyttää vauhtia eteenpäin!

Taina Vesanto

Maaseutuverkoston ohjausryhmän puheenjohtaja

1 MITÄ ON MAASEUTUVERKOSTOTOIMINTA

1.1 Maaseutuverkoston toiminnan tavoitteet

Maaseutuverkosto on manner-Suomen ja Ahvenanmaan maaseudun kehittämistä edistävä verkosto, joka mahdollistaa laajan tiedon-, kokemuksen- ja menetelmien vaihdon sekä lisää vuoropuhelua paikallisella, alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Maaseutuverkoston tehtävänä on toimintansa kautta edistää EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden toimia erityisesti lisäämällä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa verkoston toimijoiden kesken. Keskeistä on, että potentiaaliset tuensaajat ja suuri yleisö ovat tietoisia kehittämissuunnitelmien mahdollisuuksista ja tuloksista. Maaseutuverkostotoiminta edesauttaa myös hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen leviämistä toimijoiden keskuudessa. Toiminnan koordinoijana ja mahdollistajana toimii Ruokaviraston maaseutuverkostoyksikkö.

Maaseutuverkoston toiminnan tavoitteet pohjautuvat Manner-Suomen ja Ahvenanmaan EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden tavoitteisiin ja painopisteisiin, joiden puitteissa:

- Varmistetaan älykäs, kestävä ja monipuolinen maatalousala, jolla parannetaan elintarviketurvaa.
- Tuetaan ympäristönhoitoa ja ilmastotoimia ja edistetään yhteisiä ympäristö- ja ilmastotavoitteita.
- Lujitetaan maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta.
- Läpileikkaavana toimintana uudenaikaistetaan aloja edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla.

Maaseutuverkoston EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden 2023–2027 toimintasuunnitelmassa tärkeimmiksi tavoitteiksi on määritelty:

- Lisätä asiaankuuluvien sidosryhmien osallistumista CAP-strategiasuunnitelman toimeenpanoon ja tarvittaessa myös suunnitteluun.
- Parantaa CAP-suunnitelmien toimeenpanon laatua ja suoritusperusteisen toimeenpanomallin toteuttamista.
- Lisätä yleisön ja tuensaajien tiedonsaamista CAP-suunnitelmasta ja rahoitusmahdollisuuksista.
- Edistää maatalouden ja maaseudun kehittämisen innovaatioita ja tukea kaikkien sidosryhmien osallistumista, osaamista ja tiedonsaamista sekä sidosryhmien välistä vuorovaikutusta ja vertaisoppimista.
- Edistää seuranta- ja arviointivalmiuksia sekä CAP-suunnitelmien tulosten levittämistä.

1.2 Toiminnan teemat – ketterästi kehityksen kärjessä

Teemoja toteutetaan maaseutuverkostotoiminnassa yhteistyönä muun muassa ministeriöiden, Ruokaviraston, ELY-keskusten, Leader-ryhmien sekä kuntien ja muiden ohjelman parissa toimivien tahojen kanssa. Maaseutuverkosto tukee valittuja teemoja tarjoamalla toimijoille niihin liittyviä työkaluja, verkostoyhteistyön mahdollisuuksia ja käytännön esimerkkejä maaseutuohjelman mahdollisuuksista. Valittuja teemoja ja toiminnan painopisteitä voidaan toteuttaa teemaryhmätoiminnan kautta, verkostokoordinaattorin vetämänä tai ostopalveluna. Mahdollisuuksia on hyvin monimuotoiseen temaattiseen toimintaan. Temaattista toimintaa on mahdollista toteuttaa myös kansallisen ja kansainvälisen fokusryhmätoiminnan muodossa. Maaseutuverkostoyksikkö tukee myös kansainväliseen teemaryhmätoimintaan liittyvää maaseutuverkoston jäsenten osallistumista kansainvälisen (kv)-palvelupaketitoiminnan kautta.

1.3 Oleellisen äärellä – toiminnan painopisteet 2023–2027

Maaseutuverkostotoiminnan kaksi tärkeää painopistettä ovat viestintä ja maaseutuverkostossa tapahtuvan alueellisen ja temaattisen verkostotoiminnan kehittäminen. Viestinnän rooli edelliseen ohjelmakauteen verrattuna korostuu entisestään.

Maaseutuverkoston toimintaa kehitettiin maakunnallisella, kansallisella sekä kansainvälisellä tasolla. Toiminnassa panostetaan jo olemassa olevien alueellisten verkostojen tukemiseen, mukaan lukien viestintäverkosto ja uusien perustamiseen sinne, missä niillä on tarvetta ja mahdollisuutta syntyä. Kansallisen maaseutuverkoston rakenteita tuetaan toimintaa palvelevilla työkaluilla ja tapahtumilla. Kansallisen maaseutuverkoston toimintaan haettiin vahvuutta myös temaattisesta ja toiminnallisesta yhteistyöstä kansallisella ja myös kansainvälisellä tasolla naapurimaiden sekä EIP AGRI Euroopan verkostoyksikön kanssa. Tästä hyvänä esimerkkinä EIP (European Innovation Partnership) toiminnan puitteissa toteutettu Innovaatiotori syksyn maatalouskonemessuilla Helsingissä.

Uutena toimintamuotona edistetään jo käyttöön otettua verkostoalustaa (maaseutuverkosto.fi), jonka kautta maaseutuverkoston toimijat voivat luoda kontakteja keskenään, etsiä kehittämistoimintaan asiantuntijoita ja esitellä laajemmin omaa hanketoimintaansa sekä tuoda koko verkoston tietoisuuteen omat koulutuksensa ja muut tilaisuudet. Alusta toimii koko Suomen kansallisen maaseutuverkoston näyteikkunana. Seuraavana tavoitteena on kehittää tekoälytoimintojen hyödyntämistä etenkin tiedonhaun puitteissa. Varsinainen verkostoalusta valmistui vuoden 2022 alkupuoliskolla yhdessä AgriHubi-alustan kanssa. AgriHubi-alusta rahoitetaan kansallisista varoista, mutta alustojen toteuttamisessa tehdään tiivistä yhteistyötä.

Kansallisesti maaseutuverkostoyksikössä koordinoitavia teemoja rahoituskauden 2023–2027 aikana ovat:

- Ahvenanmaan verkostotoiminnan ja ruotsinkielisten sidosryhmät
- Ilmasto- ja ympäristöteema
- Innovaatioiden edistäminen ja EIP-aktivointi sekä muu innovaatioyhteistyö + AKIS-kokonaisuus, ml. AgriHubi-yhteistyö
- Leader-kokonaisuus
- Lähiruokapäivä sekä siihen liittyvät koulutus- ja kehittämistoimet
- Maaseudun nuoret
- Maatalousteema: älykäs, kestävä ja kannattava maatalousala
- Maaseudun yritysrahoitus ja kehittämishanketoimet
- Saamenkielisten verkostotoiminta
- Älykäs kylä, maaseudun digitalisaatio

Suurimmassa osassa koko rahoituskauden kattavista teemoista on jo ollut verkostotoimintaa vuonna 2024.

1.4 Yhdessä kohti tavoitteita – ohjausryhmä verkoston ytimessä

Maaseutuverkoston toimintaa ohjaa ja linjaa maa- ja metsätalousministeriön asettama ohjausryhmä. EU:n maatalouspolitiikan rahoituskaudella 2023–2027 ohjausryhmään kuuluu 11 varsinaista jäsentä sekä heidän varajäsenensä, viisi pysyvää asiantuntijaa sekä esittelijä ja sihteeri. Ohjausryhmän toiminnassa painottuu vuosittaisen maaseutuverkoston toimintasuunnitelman sisällön linjaus ja konkreettisten tavoitteiden asetanta. Ohjausryhmä hyväksyy vuotuisen toimintasuunnitelman ja seuraa toimintasuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden maaseutuverkoston ohjausryhmä valittiin ja nimitettiin maa- ja metsätalousministeriön toimesta alkuvuodesta 2023 ja se aloitti toiminnan järjestäytymiskokouksen myötä maaliskuussa 2023. Ohjausryhmä on kokoontunut vuoden 2024 aika neljä kertaa; helmikuun, huhtikuun, syyskuun sekä joulukuun kokouksiin. Näistä joulukuun kokous järjestettiin läsnäkokouksena Helsingissä, muut Teams kokousalustaa hyödyntäen virtuaalisesti.

2 MAASEUTUVERKOSTON VUOSI 2024

Maaseutuverkoston toimintaa ohjasivat erityisesti vuodelle 2024 valitut painopisteet:

- Uuden rahoituskauden käynnistämiseen liittyvien toimenpiteiden tukeminen
- Ohjelmakauden 2014–2022 tulosten esiin nostaminen
- Ympäristö ja ilmasto
- Innovaatioyhteistyö
- Huoltovarmuus
- Teemoittaiset vaikuttavuuspolut.

Viestinnän painopisteitä vuonna 2024 olivat:

- ympäristö ja ilmasto
- vaikutukset ja vaikuttavuus, tulosviestintää ja vaikuttavuusviestintää Leader- ja ELY-vaikuttavuustyöstöjen luvuista
- selkeä kieli, mm. tukiviestinnän termit.

2.1 Sidosryhmien sparrausta ja verkostotoiminnan vahvistamista

2.1.1 Viestintäverkostot toimiviksi

Vuoden 2024 aikana 15 alueellisen maaseutuviestinnän koordinaattorin työ- ja tehtäväkenttä vakiintuivat edelliseen vuoteen verrattuna. Yksi vuoden 2024 viestinnän tavoitteista olikin vakiinnuttaa alueellisten maaseutuviestinnän koordinaattoreiden toiminta ja luoda uusia yhteistyön paikkoja. Valtakunnalliset ja alueelliset viestijät jatkoivat tiivistä yhteistyötä. Maaseutuviestinnän koordinaattoreiden vaihtuva edustaja oli myös mukana valtakunnallisissa kampanjatiimeissä sekä Leader-toiminnan että ruotsinkielisen viestintäverkoston ryhmissä. Vuoden aikana maaseutuviestinnän koordinaattoreiden verkostojohtamisen valmiuksia vahvistettiin Timo Järvensivun työpajakokonaisuuksilla. Lisäksi alueiden toimiva yhteistyö oli aiheena huhtikuussa ELY-keskusten ja Leader-ryhmien yhteistyöwebinaarissa. Maaseutuviestinnän koordinaattoreille teetetyn kyselyn perusteella alueellinen yhteistyö sujuvoitui vuoden 2024 aikana, lisäksi kaikilla alueilla kontaktoitiin uusia sidosryhmiä. Viestinnän alueellinen verkostotyö eteni positiiviseen suuntaan, mutta toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen ja viestinnän roolin kirkastamisen eri toimijoille koettiin vaativan edelleen panostusta. Kevätkaudella viestintäverkosto kutsuttiin koolle kasvokkaintapaamiseen Leader-päivien yhteyteen, joskin tiukka taloudellinen tilanne karsi osallistumismahdollisuuksia, eikä vuoden aikana voitu järjestää muita lähitapaamisia.

Laajempi, kaikki sidosryhmät kokoava maaseutuviestijät-verkosto kokoontui kolme kertaa vuoden aikana Teamsin välityksellä. Aiheena kokoontumisissa oli vuoden suunnitelmat. Viestintä kiinnostaa; linjoilla on ollut useita kymmeniä osallistujia. Maaseutuviestijöiden kesken keräännettiin myös Maaseutuparlamentissa eräänlaiseen Leijonan luolaan, jossa tuomareina toimivat Helsingin Sanomien toimittaja Tuomas Peltomäki sekä viestintäkonsultti Essi Orama. Työpajassa pureuduttiin median maailmaan kysymyksellä: maaseutu ei kiinnosta mediaa.

För att planera och förbättra den svenskspråkiga kommunikationen tillsattes den 1.1.2023, vid sidan av det finska kommunikationsnätverket, ett svenskspråkigt kommunikationsnätverk som gemensamt leds från Landsbygdsnätverket och JSM. I nätverket ingår de viktigaste samarbetsparterna. Nätverket fortsatte sin verksamhet år 2024 och höll fyra digitala möten (15.2, 30.4, 5.9 och 28.11). Därtill arrangerade nätverket ett webinarium under hållbarhetsveckan i september (24.9) med temat "Hållbarhetskommunikationens ABC". Landsbygdens Folk uppmärksammade webinariet med en artikel (27.9) [Hållbarhetskommunikation: "Ingen orkar läsa endast domedagsartiklar"](#).

Ett speciellt fokus under året var samarbetet med svenskspråkiga influencers på Fastlandsfinland och på Åland. I början av året samarbetade kommunikationsnätverket med Mörby gård från Raseborg kring temat ägarbyten. I samband med Ålands landsbygdsgala (2.3), besökte Meri Kiikkala och Ann-Sofi Backgren även matentreprenören Michael Björklund i Smakbyn på Åland (1.3) och diskuterade ett 1-årigt samarbete. Under året verkställdes sex reels. En speciell satsning gjordes även tillsammans med Michael "Micke" Björklund på FARMARI-mässan i Seinäjoki (4–5.7) juli där Micke deltog i presentationen av den kommande Närmatsdagen i september samt erbjöd smakprov på lokalt producerade produkter. Mässdeltagarna och andra intresserade kunde även ta del av ett speciellt framtaget recept inför Närmatsdagen.

2.1.2 Ilmasto- ja ympäristöasiat sekä ruotsinkielinen verkostotoiminta

Vuonna 2024 Maaseutuverkostossa panostettiin ilmasto- ja ympäristötoimiin sekä ruotsinkieliseen verkostotoimintaan. Verkostotoiminnan suunnittelun tueksi perustettiin fokusryhmät, joista toinen keskittyi ilmasto- ja ympäristöasioihin ja toinen ruotsinkieliseen yhteistyöhön. Fokusryhmien tavoitteena oli edistää näiden teemojen parissa tehtävää verkostotyötä.

Fokusryhmien tapaamisissa (4 kpl) ideoitii maaseutuverkostotoiminnan painopisteitä, kommentoitiin vuoden 2025 toimintasuunnitelmaa, järjestettiin vaikuttavuustyöpaja sekä verkostoiduttiin muiden maaseudun ja maatalouden kehittäjien kanssa Maaseutuparlamentissa. Lue ilmasto- ja ympäristöfokusryhmän jäsenten ajatuksia fokusryhmätyöstä [täältä](#). Fokusryhmät toimivat rinnakkain, mikä edisti ryhmien jäsenten keskinäistä verkostoitumista.

Landsbygdens Folk uppmärksammade i en artikel att Landsbygdsnätverket inleder fokusgruppsverksamhet under år 2024 ([Landsbygdsnätverket rekryterar externa experter till två nya fokusgrupper](#), 24.1.2024). Den svenskspråkiga fokusgruppen arbetade fram 7 övergripande teman som ansågs viktiga i den fortsatta svenskspråkiga verksamheten för Landsbygdsnätverket. Ett av dessa teman var klimat- & miljöfrågor vilket möjliggjorde ett aktivare samarbete redan under år 2024 med fokusgruppen för klimat & miljö. Detta samarbete kommer även att fortsätta under år 2025. Några exempel på övriga teman som lyftes fram var; unga på landsbygden ur en svenskspråkig synvinkel, utvärderingskunskap på svenska samt innovations – och samarbetsnätverk på svenska med därtillhörande gemensamma projektinsatser.

Maaseutuverkosto järjesti vuonna 2023 vuokrapeltojen kasvukunto -innovaatioleirin yhdessä Baltic Sea Action Groupin ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa. Innovaatioleirin oivalluksia esiteltiin ministeri Essayahille helmikuussa 2024. Innovaatioleirin teemojen edistäminen jatkuu valtakunnallisessa [koordinaatiohankkeessa](#).

Ilmasto ja ympäristöasioiden teemavuotena Maaseutuverkosto osallistui Farmari-näyttelyyn Ruokaviraston koordinoimalla yhteisosastolla 4.-6.7.2024. Teimme yhteistyössä Ruokaviraston, Priodiversity LIFE –hankkeen sekä maa- ja metsätalousministeriön Kestävä ja kannattava ruokajärjestelmä 2040 kanssa [Lego-installaation](#), jonka tavoitteena oli kertoa miten maaseudun kehittämiseen voi osallistua.

Maatalouden ympäristötiedon vaihtopäivät järjestettiin Turussa 13.-14.11.2024. Tapahtuma kokosi yli 200 asiantuntijaa keskustelemaan maatalouden ympäristö- ja ilmastoasioista. Alustuksissa käsiteltiin esimerkiksi ennallistamista sekä uusia, vaikuttavuusperusteisia rahoitusmalleja. Tapahtumassa järjestettiin yli 20 työpajaa, verkostojen tori sekä visuaalinen nurkka, jossa maatalouden ympäristöasioita esiteltiin käsinkosketeltavasti. Tapahtuman järjestelyistä vastasivat maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö, Priodiversity LIFE –hanke sekä Maaseutuverkostoyksikkö. Lue lisää [kumppanuuksista](#) ja [työpajojen annista](#).

Kasvokkaintapaamisten lisäksi vuonna 2024 järjestettiin useita ilmasto- ja ympäristöteemaisia webinaareja, kuten esimerkiksi maa- ja metsätalouden ilmastontietämyksen ABC. Toimintakauden aikana käynnistettiin myös rahoitusta saaneiden ilmasto- ja ympäristöhankkeiden verkkotreffejä.

Den svenskspråkiga nätverkskoordinatören har under året arrangerat nätverksträffar, utbildning, delat bästa praxis mm på svenska samt deltagit i finskspråkiga arrangemang med ett svenskspråkigt inslag eller varit delgenomförare. Några exempel på aktiviteter från år 2024:

Landsbygdsnätverket besökte Åland (1.3) och hade samarbetsdiskussion och genomgång med representanter från Ålands landskapsregering samt Lokalkraft LEADER Åland. Därtill arrangerades en nätverksträff på Ålands landsbygdscentrum. Landsbygdsnätverket samverkade också delvis finansiellt kring Landsbygdsgalan på Åland (2.3) där även Meri Kiikkala och Ann-Sofi Backgren deltog.

I samband med den stora kryssningen för kommunala landsbygdsnäringsmyndigheter i januari, arrangerades en workshop även på svenska där ett 40-tal tjänsteinnehavare deltog från olika delar av Svenskfinland (25.1). Ett svenskspråkigt utbildnings- och nätverkstillfälle arrangerades för samma målgrupp i oktober (28–29.10) i Åbo där olika aktuella teman belystes. Deltagarna gjorde även ett studiebesök till Egentliga Finlands NTM-central och fick en presentation av deras verksamhet inom landsbygds- och lantbruksförvaltningen.

I samband med Landsbygdsparlamentet i Nurmes arrangerades en svenskspråkig workshop med temat "Hur civilsamhället kan bidra till beredskapsfrågor" (27.9). Samarbetsparterna Svenskfinlands byar och Finlands Svenska Marthaförbund har sammanfattat workshopsresultatet i varsin artikel [här](#) och [här](#). Landsbygdsnätverket fungerade som facilitator och workshopsledare. Landsbygdsens Folk uppmärksammade även Landsbygdsparlamentet och det svenska inslaget i en artikel (13.09.) [Landsbygdsparlamentet kommer till Nurmes](#)

I oktober (23-24.10.) arrangerades den finlandssvenska landsbygdsriksdagen i Korsholm där huvudarrangörerna var Aktion Österbotten och Svenskfinlands byar i samarbete med Landsbygdsnätverket. Den svenskspråkiga nätverkskoordinatören deltog även i en panel med temat "framtidens smarta och välkomnande landsbygd". Den svenskspråkiga nätverkskoordinatören deltog även i ett Landsbygdsforum i Lycksele, Sverige (15.10) för att berätta om arbetet inom Finlands Landsbygdsnätverk och dela bästa praxis från Finland. Under året arrangerades Sveriges landsbygdsriksdag i maj (24–26.5.) i Nyköping där representanter från Landsbygdsnätverket och några LEADER-grupper deltog för att bygga kontakter och nätverk samt för att få ny kunskap och kompetens från det mångsidiga programutbudet.

Samarbete med Nordregio har också varit viktigt under året och bland annat har [en nordisk landsbygds-karta](#) utarbetats.

I samband med de nationella LEADER-dagarna i maj, arrangerades en svenskspråkig workshop (14.5) om UNGDOMS-LEADER på svenska. Detta tema kräver någon form av fortsättning under år 2025 eftersom alla svensk- och tvåspråkiga LEADER-grupper inte tillämpar Ungdoms-LEADER som verksamhetsmetod.

Under året arrangerades en svenskspråkig nätverksmorgon (21.2) med temat "obemannade bybutiker" med föreläsare Magnus Berglund från Sverige och med exemplet Gårds Smak från Finland. Landsbygdsens Folk uppmärksammade detta tillfälle med en artikel (1.3). [Obemannade butiker ett potentiellt servicealternativ på landsbygden](#) Höstens nätverksmorgon (30.10) arrangerades på engelska med temat "Hansalim- Sydkoreas hållbara livsmedelssystem baserat på solidaritet". Föreläsare var forskare Jonathan Dolley, bosatt i Syd-Korea och REKO:s grundare Thomas Snellman gav kommentarer ur en finländsk synvinkel. Jonathan Dolley skrev en bloggtext på engelska till Maaseutuverkosto.fi med en kort sammanfattning på [finska](#) och [svenska](#).

2.1.3 Nuoret esiin!

Young LEADER Forum toi Vierumäelle yli 200 motivoitunutta Leader-aktiivia 33 eri maasta keskustelevaan Leader-toiminnan tulevaisuudesta kesäkuun alussa. Osallistujat olivat pääosin 18–35-vuotiaita. Tilaisuuden järjestivät yhteistyössä Euroopan maaseutuverkostoyksikkö, Euroopan komission maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto ja Suomen maaseutuverkostoyksikkö. Young LEADER Forum oli ensimmäinen EU-laajuinen nuoriin ja Leader-toimintaan keskittyvä tilaisuus.

Suomalaiset Leader-ryhmät ovat vuosia osallistaneet tavoitteellisesti nuoria paikalliseen kehittämiseen, ja tästä syystä tilaisuus haluttiin järjestää Suomessa. Kaksipäiväinen ohjelma sisälsi paneeli- ja ryhmäkeskusteluja, aktiviteetteja Vierumäen ja Vuolenkosken alueella sekä retkiä Leader-rahoitteisiin kohteisiin. Nuorilla osallistujilla oli aktiivinen rooli tilaisuuden ryhmäkeskustelujen fasilitoinnissa, raportoinnissa ja ideakilpailun tuomaroinnissa. Lisää tilaisuudesta [täällä](#).

Maaseutuverkosto järjesti maa- ja metsätalousministeriön ja Greenpeace Suomen kanssa [työpajan nuorten ympäristöhuippukokouksessa](#). Työpajassa kuultiin noin sadan nuoren näkemyksiä tulevaisuuden kestävästä ja kannattavasta ruokajärjestelmästä. Nuoret pitivät tärkeänä kotimaista, ympäristöystävällistä ja ravitsevaa lähiruokaa. Lisäksi he puhuivat kasviperäisen ruuan tuotannon ja kulutuksen lisäämisen, sekä ruokahävikin vähentämisen, puolesta. Myös kiertotalouden edistäminen nähtiin tärkeänä. Työpajan tuloksia hyödynnetään ruuantuotannon pitkän aikavälin strategian valmistelutyössä.

Valtakunnalliset nuoriso-Leader-päivät järjestettiin Kaakkois-Suomessa nuorisokeskus Ankkapurhassa marraskuussa. Vuosittaisten päivien tarkoituksena on tuoda yhteen Leader-toiminnassa aktiivisia nuoria ja nuorten kanssa työskenteleviä Leader-ryhmien työntekijöitä. Tilaisuuden järjestivät maaseutuverkostoyksikkö, Kaakkois-Suomen Leader-ryhmät ja alueella toimivat Kalaleader-ryhmät yhteistyössä alueen Leader-nuorten kanssa. [Lisää tilaisuudesta täällä](#). Lisäksi yhteistyössä nuoriso-Leader-koordinaatioryhmän kanssa tuotettiin [nuoriso-Leader-toiminnan ABC](#), joka antaa eväitä paikallisen nuoriso-Leader-toiminnan käynnistämiseen ja olemassa olevan toiminnan kehittämiseen.

2.1.4 Lähiruokapäivä avasi ovet maaseudun elämyksiin

Lähiruokapäivä kasvoi jälleen isommaksi valtakunnalliseksi tapahtumaksi keräten yhteen paikalliset tuottajat ja muut maaseudun toimijat sekä innokkaat vierailijat. Lähiruokapäivänä ovensa avasivat 318 järjestäjää ja vierailijoita kohteissa kävi arviolta yli 100 000. Ensimmäistä kertaa järjestettiin myös Lähiruokapäivä joulutapahtuma, jolloin Lähiruokapäivän kohteilla oli mahdollisuus avata ovensa myös joulun alla. Vierailukohteita joulukampanjassa oli valittavana 89 kohteen valikoimasta.

Vuoden 2024 Lähiruokapäivä oli merkittävä monella tapaa. Ensimmäistä kertaa Lähiruokapäivää vietettiin kaksipäiväisenä, mikä tarjosi vierailijoille enemmän aikaa nauttia tapahtuman monipuolisesta sisällöstä. Lähiruokapäivä sai myös suojelijat Varsinais-Suomesta, Kymenlaaksosta ja Satakunnasta. Suojelijat toimivat alueillaan lähiruokan tai maaseudun kehittämisen parissa.

Osa Lähiruokapäivän kohteista on auki ympäri vuoden. Millaisia ympäri vuoden avoinna olevia Lähiruokapäivän tapahtumia seudultasi löytyy? Kartalla näkyviin kohteisiin voi tutustua [Lähiruokapäivän verkkosivustolla](#).

Åland-skördefest, som gett inspiration till det estniska motsvarande evenemanget "Avatud Talue Päev", arrangerades den 20–22.9. Representanter från Landsbygdsnätverket besökte även Åland och diskuterade samarbetsmöjligheter med representanter för arrangören, Skördefestens vänner r.f. samt träffade mathantverkskoordinatör Harriet Strandvik. Därtill besöktes skördefestens olika besöksmål där även ingick presentation av evenemanget och satsningarna på just den platsen. Landsbygdens Folk uppmärksammade i en artikel att Närmatsdagen arrangeras under två dagar år 2024: [Närmatsdagen varar två dagar i år](#) (13.8.2024)

2.2 Lisää laatua ja vaikuttavuutta toimeenpanoon

Maaseutuverkoston vuosikelloon kuuluvat ELY-keskusten eri asiantuntijaryhmien, Leader-ryhmien työntekijöiden ja hallitusten sekä YT-alueiden työntekijöiden tapaamiset ja koulutukset. Tilaisuuksien painopiste on vertaisoppimisessa, toimeenpanon laadun ja yhteistyön parantamisessa sekä osaamisen lisäämisessä. Tilaisuudet järjestetään pääsääntöisesti yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston kanssa.

2.2.1 ELY-keskusten asiantuntijat koolla

ELY-keskusten eri asiantuntijaryhmät kokoontuivat totutusti yhteen vertaisoppimisen ja tiedonvaihdon äärelle kasvokkain järjestettyihin tilaisuuksiin. Maaseutuverkostoyksikkö järjesti yhteistyössä Ruokaviraston ja maa- ja metsätalousministeriön kanssa kaksi eri tilaisuutta: ELY-keskusten hanke- ja yritystukia käsittelevien asiantuntijoiden ja kehittämävastaavien tapaamisen sekä ELY-keskusten hanke-, yritys- ja rakennetukien maksajien tapaamisen.

2.2.2 Leader-työssä tapahtuu

Leader-työn osalta koulutuksia ja tapaamisia järjestettiin totuttuun tapaan koko Leader-ketjulle ministeriön asiantuntijoista Leader-ryhmien hallitusten jäseniin. Koulutusvuosi alkoi perinteisesti Leader-ryhmien hallitusten koulutusilloilla. Suomenkielisten koulutusten lisäksi järjestettiin myös yksi ruotsinkielinen koulutus. Vuoden suurin Leader-tapaaminen oli valtakunnalliset Leader-päivät toukokuussa, jotka järjestettiin yhdessä Keski-Suomen Leader-ryhmien kanssa. Saadun palautteen perusteella tarvitaan ainakin yksi iso kasvokkain tapaaminen vuosittain. Leader-päivien tärkeä elementti on opintomatkat, joka on oivallinen ikkuna Leader-työn tuloksiin. Suuret kiitokset Keski-Suomen Leader-ryhmille erinomaisesta yhteistyöstä!

Vuoden aikana pureuduttiin myös työhyvinvointiin. Teemasta on toivottu koulutuksia jo pidempään. Työhyvinvoinnin avaimet –koulutuskokonaisuus toteutettiin monimuotokoulutuksena. Koulutuskokonaisuudet oli räätälöity erikseen Leader-ryhmien toiminnanjohtajille, työntekijöille ja hallitusten puheenjohtajille. Lisäksi yksi koulutusmoduuli oli tarkoitettu maaseuturahaston hallinnon henkilöstölle (ELY-keskukset YT-alueet, Ruokavirasto ja MMM). Kaiken kaikkiaan työhyvinvointikoululuksiin osallistui yli 100 henkilöä. Koulutukset toteutti Työterveyslaitos.

2.2.3 Maaseutuhallinnon talviristeily - työpajoja ja kuulumisia Ruotsista

Vuoden suurin maaseutuhallinnon tapahtuma järjestettiin 24.-26.1.2024 Helsinki-Tukholma-risteilynä. Paikalla edustettuna oli koko hallinnon toimeenpanoketju: maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto, ELY-keskukset ja kuntien maaseutuviranomaiset. Missiomme oli yhteinen: yhteistyön parantaminen, vertaisoppiminen ja toisiimme tutustuminen.

Päivien ohjelma rakentui seuraavasti:

- Seminaaripäivä yhteiseen tiedonkaatoon ja orientoitumiseen
- Työpajapäivä keskusteluille ja kehitysideoille.

Seminaaripäivänä kuulimme mm. maatalouden tulevaisuudennäkymiä, viljelijäkentän terveiset ensimmäisen CAP-vuoden toimivista ja ei-niin-toimivista asioista sekä paneelikeskustelun huoltovarmuudesta ja varautumisesta. Seminaarin avasi maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah.

Työpajapäivä valkeni Tukholman satamassa, mutta aikaa mairinuousuun ei ollut. Tarjottimella oli 16 eri aiheesta työpajoja ja keskusteluita, neljässä työpajakierroksessa. Ideointia ja uuden oppimista tehtiin mm. viljelijätukiviestinnän, selvityspyyntöjen käsittelyn, työhyvinvoinnin ja Tukisovelluksen kehittämisen parissa. Työpajojen välissä saimme puhujavieraaksi Peter Krausen Ruotsin Jordbruksverketistä, joka kertoi kuulumisia Ruotsin ensimmäisestä CAP-vuodesta. Ohjelma laadittiin koko toimeenpanoketjun yhteistyönä, ja syötteet siihen tulivat jo viime keväänä suoraan pääosallistujajoukolta, ELY-keskusten ja kuntien yhteistoiminta-alueiden (YTA) maaseutuviranomaisilta. Kymmenpäiväinen ydinsuunnitteluryhmä laittoi palaset paikoilleen syksyn aikana ja rekrytoi tarvittavat apukädet keskusteluita vetämään.

Sekä ennako-odotuksissa että palautteissa korostui kollegoiden kanssa keskustelemisen tärkeys. Kun 386 viranomaista on samoissa tiloissa pari päivää, vaihtuu valtava määrä osaamista ja tietoa.

2.2.4 Vaikuttavuusteemat työn alla

ELY-keskusten ja Leader-ryhmien kanssa aloitettu työ rahoituksen vaikuttavuuden parissa jatkui vuonna 2024 maaseutuverkostoyksikön koordinoimana. Työn tavoitteena on ollut lisätä hallinnonalan ymmärrystä EU:n maatalous- ja maaseuturahoituksen ja sitä ohjaavan CAP-suunnitelman interventiologiikasta ja vaikuttavuusketjuista: minkälaisia lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin tuloksia maaseutualueille ohjatuilla panoksilla (rahoitus ja henkilötyövuodet) saadaan ja kuinka näistä tuloksista voidaan viestiä kiinnostavasti.

ELY-keskusten kehittämistä vastaavat työstivät eri vaikuttavuusteemoja eteenpäin maaliskuussa järjestetyssä työpajassa, ja maaseudun uudistuva yrittäjyys -teeman osalta työ konkretisoitui erilaisiksi viestintätoimiksi ja opintoretkeksi Kymenlaaksoon loppuvuodesta 2024. Erityisesti valtakunnallisille ja alueellisille medioille sekä sidosryhmille suunnatut viestintätoimet jatkuvat vuoden 2025 aikana.

Edellisenä vuonna rakennettua Leader-työn vaikuttavuusmallia alettiin toteuttamaan vuonna 2024. Sen osana toteutettiin mm. EU-päättäjää lähelläsi -viestintäkampanja ja kuntoporraskisa. Osana vaikuttavuusmallia tehtiin syksyllä valtakunnallinen Leader-hallitusten itsearviointi. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun samansisältöinen kysely toteutettiin valtakunnallisesti. Tulosten perusteella Leader-ryhmissä on hyvin motivoituneita hallitusjäseniä.

2.3 Rahoitusmahdollisuudet tutuiksi ja tietoisuuteen

Hakemista vaille valmis -kampanjassa kannustettiin keväällä yhdistyksiä ja järjestöjä hakemaan rahoitusta ilmasto- ja ympäristöhankkeisiin. Kampanja uusittiin syyskuussa ja sen keinovalikoimaan kuuluivat radiomainonta sekä sosiaalisen median markkinointi.

Ilmasto- ja ympäristörahoituksen mahdollisuuksista kerrottiin Maaseutuverkoston järjestämässä tilaisuuksissa. Esimerkiksi ELY-keskusten ilmastoasiantuntijaverkoston ja valtakunnallisen ilmastoyksikön kanssa järjestetyillä ilmastoamukahveilla haettavissa olevan rahoituksen lisäksi kerrottiin meneillään olevista hankkeista. Ilmasto- ja ympäristörahoitus oli esillä myös Maatalouden ympäristötiedon vaihtopäivillä.

2.4 Tuloksia ja tietoa EU:n maatalous- ja maaseuturahoituksen toteutuksesta

Keskisuomalainen Maatilojen muovit kiertoon -hanke palkittiin kansainvälisessä Agricultural & Rural Inspiration Awards (ARIA) -kilpailussa oman kilpailusarjansa parhaana. Suomea edusti finaalissa myös kaksi muuta hanketta: Lapin Avoimet miljööt ja aidot elämykset sekä Satakunnan ja Pirkanmaan alueella toteutettu Mielen tasapainoa työpaikoille -hanke. ARIA-kilpailun järjestää vuosittain Euroopan maaseutuverkostoyksikkö, ja sen tavoitteena on tuoda Euroopan laajuista näkyvyyttä EU:n maatalous- maaseuturahoituksen tuella toteutetuille hankkeille. Suomessa kilpailua koordinoi maaseutuverkostoyksikkö.

Joulukuussa Brysselissä järjestetyn palkintojenjakotilaisuuden yhteydessä maaseutuverkostoyksikkö järjesti suomalaisille Euroopan parlamentin jäsenille, komission virkahenkilöille ja Brysselin sidosryhmille suunnatun aamiaistilaisuuden. [Lisää kilpailusta ja Suomen menestyksestä täällä.](#)

Vuonna 2024 järjestettiin myös ensimmäinen Euroopan laajuinen EIP-AGRI Innovation Awards -kilpailu. Kilpailun tavoitteena oli antaa tunnustusta maaseudun innovaatio- eli EIP-ryhmille ja palkita EIP-toiminnan myötä syntyneitä parhaita innovatiivisia käytäntöjä, ratkaisuja, tuotteita ja prosesseja. Kilpailuun valittiin 30 finalistia. Suomesta finaaliin valittiin älykkyyttä karjan ruokintaan lisäävä Älyrehu ja helppokäyttöisen laskurin kierrätyslannoitteiden hiilijalanjäljen laskentaan kehittänyt Ilmastolannoite EIP-hankkeet. Oman kilpailukategorian voittoa ei tällä kertaa saatu Suomeen, mutta hankkeet olivat esillä EIP-AGRI Operational Groups: Innovation in practice -konferenssissa Portugalissa. Lue lisää.

2.5 Innovaatioita ja yhteistyötä

2.5.1 Maatalouden ja maaseudun kehittämisen tiedonvaihtoa ja innovaatiotoimintaa (ARKIS) edistämässä

Maaseutuverkosto tukee innovaatioiden ja uudistushakuisuuden lisääntymistä maaseutuelinkeinoissa sekä Suomen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmassa kuvatun maatalouden ja maaseudun kehittämisen innovaatioverkoston (ARKIS) toimintaa ja jatkokehittämistä. Alkuvuonna edistettiin eri rahoituslähteiden yhteistyön lisäämistä järjestämällä AgriHubin ja Agronomiliiton kanssa maatalouden säätiöiden tapaaminen Maataloustieteen päivillä Viikissä. Lisäksi AgriHubin koordinoiman AKIS-ryhmän aloitteesta maaliskuussa järjestettiin innovaatioleiri teemalla *Tehostusta ja työnjakoa maatalouden ja ruokasektorin TKI-rahoitukseen*. Leirin oivalluksia syvennettiin virtuaalisilla leirijatkoilla kesäkuussa. [Tutustu leirin sisältöön](#) ja [leiriraporttiin](#).

Maaseutuverkosto toteutti yhteistyössä AgriHubin kanssa opintomatkan Itävallan Tiroliin Suomen maatalouden ja maaseudun kehittämisen innovaatioverkoston (ARKIS) ja yhteisöllisen paikallisen kehittämisen (YPK) toimijoille lokakuussa. Matkalle osallistui yhteensä 25 maatalouden, maaseudun tai paikallisyhteisön kehittämisen toimijaa – hallintoa, tutkijoita sekä neuvonnan, oppilaitosten ja maatalouden edunvalvontaorganisaatioiden edustajia. Matkaohjelma oli osittain yhteinen, mutta molemmille ryhmille oli myös räätälöityä ohjelmaa. [Lue AKIS-matkaraportti](#) ja [blogiteksti YPK-matkasta](#). Yhteisöllä lähtöisen kehittämisen näkökulmasta Tirolin alue on hyvin mielenkiintoinen. Siellä hyödynnetään eri EU- ja kansallisia rahoituksia paikallisessa kehittämisessä monipuolisesti ja vaikuttavasti. Esimerkiksi Interreg-rahoitus on käytössä; paikallista kehittämistä tehdään yhdessä Pohjois-Italian alueiden kanssa.

2.5.2 Yhteiskehittämisen ideavirtaamo

Vuoden 2024 alussa järjestettiin [Katse Horisonttiin! -ideavirtaamo](#) AgriHubin, maaseutuverkoston ja ProAgrian yhteistyönä. Maatalouden kehittämisessä on huomioitava useita näkökulmia, joten monenlaiselle osaamiselle on tarvetta. On tärkeää saada viljelijät, maaseudun kehittäjät ja kehityshankkeiden rahoittajat saman pöydän ääreen jo hankkeiden ideointivaiheessa. Katse horisonttiin! -ideavirtaamo vastasi tähän haasteeseen, tavoitteenaan edistää monialaisten kumppanuuksien syntymistä ja kättilöidä innovatiivisia hankeideoita.

Ideavirtaamoon haettiin avoimella haulla eritaustaisia osallistujia, jotka työskentelivät pienryhmässä tietyn kehitysaihion äärellä. Kehitysaihioiksi oli kerätty tarpeita alkutuotannosta ja ne liittyivät pohjoismaisten maatilojen vertaisoppimisen edistämiseen nurmentuotannossa, tilakohtaisen maidontuotannon maksimoimiseen asiantuntemusalat ylittävällä yhteistyöllä, ravinteiden kierrätyksen kannattavuuteen sekä maatilayrityksen yhteistyöverkoston keinoin maatalousyrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi. Ainakin yksi hankeaihio on jo jatkanut elämää [EIP-hankkeen](#) muodossa. Lue lisää [ravinnekeskustelun annista](#).

2.5.3 Innovaatiotorilla kansainvälisiä vieraita ja maatalouden ilmasto-oivalluksia

Innovaatiotori järjestettiin tänä vuonna neljännen kerran kooten toimijoita yhteen Suomesta, Virossa ja kansainvälisistä Horisontti-hankkeista. Helsingin Maatalouskonemessuille järjestetty kokonaisuus sisälsi yli 20 innovaatiohanketta sekä joukon innovaatioiden parissa työskenteleviä tahoja. Toimijoiden välistä verkostoitumista edistettiin ensimmäisen messupäivän iltana Location Innovation Hubin ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa järjestetyssä verkostoitumistilaisuudessa, johon osallistui myös laaja joukko alan yritystoimijoita ja sidosryhmiä.

Innovaatiotorin lavalla kuultiin päivittäin innovaatio-ohjelmaa. [Avajaispuheen](#) piti *D.1 Rural areas and networks*-yksikön varajohtaja Hugo Almeida Euroopan komission Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosastolta. Yhteisosastolla vieraili messujen aikana mm. Metsä Man YouTube-vaikuttaja, europarlamentaarikko Elsi Katainen sekä edustajia Ukrainan maatalouden ja maaseudun kehittämisen toimijakentältä. Muutama Innovaatiotorin näytteilleasettaja pääsi [Metsä Manin haastateltavaksi](#).

Maaseutuverkoston ilmasto- ja ympäristöteemavuosi näkyi myös Innovaatiotorilla, jolla oli mukana useita ilmasto- ja ympäristöteemaisia hankkeita. Hankkeet järjestivät yhteisen käpyäänestyksen, jossa kysyttiin

säättösalaajakaivojen, maatalouden sivuvirtojen, peltojen kasvipeitteisyyden ja ilmastokestävien viljelykäytänteiden yleisyydestä. Lisäksi äänestyksellä heräteltiin maaseuturahoituksen mahdollisuuksiin. Hankkeiden tuloksia nostettiin esille myös Innovaatiotorin [Maatalouden ilmasto-oivalluksia lavaohjelmassa](#) sekä LinkedInissä julkaistuissa haastatteluissa.

2.5.4 Alkutuotannon vaikuttavuuskiihdyttämö

Maaseutuverkosto ja valtion kestävä kehityksen yhtiö Motiva toteuttivat alkutuotannon vaikuttavuuskiihdyttämön, jonka tavoitteena oli tukea maaseuturahoitteisten hankkeiden tulosten levittämistä ja skaalaamista sekä jatkotoimenpiteiden suunnittelua. [Haku vaikuttavuuskiihdyttämöön](#) avattiin valtakunnallisten kehittämishankkeiden ja EIP-hankkeiden lähitapaamisessa kesäkuussa 2024 ja [syyskuussa mukaan valittiin 7 hanketiimiä](#). Mukaan valituissa hankkeissa on kehitetty ratkaisuja koskien esimerkiksi eläinten hyvinvointia ja terveyttä, maitosektorilla työskentelevien ja opiskelevien kouluttamista sekä alkutuotannossa syntyvän datan hyödyntämistä.

Alkutuotannon innovaatioita kehittäneet tiimit saivat vaikuttavuuskiihdyttämössä apuja ratkaisujensa hyötyjen kiteyttämiseen, kumppaniyritysten kartoittamiseen sekä rahoittajien lähestymiseen. Hankkeet saivat myös tietoa erilaisista jatkorahoitusmahdollisuuksista sekä kiihdyttämön päätöstilaisuudessa esittämistään myyntipuheistaan eli pitcheistään palautetta asiantuntijaraadilta. [Lue lisää kiihdyttämön päätöstilaisuudesta](#).

2.5.5 Aktiivista toimintaa myös kansainvälisesti

Itämeren maiden maaseutuverkostojen välillä yhteistyö on monipuolista ja säännöllistä. Esimerkiksi kerran kuussa järjestämme virtuaalikaivihetken, jossa jaamme arjen kuulumisia. Toinen säännöllinen yhteistyön muoto on Network to innovate -seminaarisarja. [Network to innovate -webinaarisarja](#) nosti esiin Latvia, Puolan, Suomen ja Viron hankkeita ja toimintaa yhteensä seitsemän eri teemawebinaarin kautta. Lisäksi kansainvälisen EIP-yhteistyön lisäämiseksi on tuettu ja fasilitoitu Latvian, Suomen ja Viron hallinnon välisiä keskusteluja ja kokoontumisia sekä järjestetty yksi virtuaalinen brokerage-tilaisuus uusien kumppanuuksien edistämiseen. Itämeren alueen yhteistyötä on edistetty myös yhteisellä fasilitointikoulutuksella, joka järjestettiin elokuussa Latviassa i2Connect-hankkeen miniprojektirahoituksella.

Euroopan maaseutuverkoston (CAP Network) muodostaa verkostotoiminnan yhteistoiminnan rakenteen EU:ssa. Euroopan maaseutuverkoston yleiskokous (Assembly) kokoontuu kerran ja ohjausryhmä kaksi kertaa vuodessa. Vuoden 2024 Assembly kokous järjestettiin joulukuun alussa ARIA-gaalan yhteydessä Brysselissä. ARIA-gaalaan ja Assembly-kokoukseen liittyvä blogikirjoitus löytyy [täältä](#).

Kansallisten maaseutuverkostojen yhteistapaamisia on myös kaksi kertaa vuodessa. Ne ovat luonteeltaan työkokouksia, jossa pureudutaan verkostotoiminnan arkeen. Lisäksi rakenteeseen kuuluu kolme alatyöryhmää: Leader and Territorial Development, Innovation and Knowledge exchange ja CAP strategy planning. Kaikissa näissä ryhmissä suomalaiset ovat aktiivisesti kehittämässä Euroopan maaseutuverkostoa. Suomen maaseutuverkoston edustajat työryhmissä löytyvät [täältä](#).

Tärkeä Euroopan maaseutuverkoston työkalu ovat temaattiset työryhmät. Työryhmien formaattina on kerätä tarkkaan rajattuun teemaan liittyen asiantuntijoita ympäri EU:ta keskustelemaan kahteen kokoukseen. Työryhmien päätavoitteena on jakaa hyviä käytäntöjä. Työryhmäkokouksia järjestetään Euroopan CAP verkoston alaisuudessa (CAP implementation, EIP- Agri sekä Evaluation Help Desk koordinaatioyksiköiden ja EU Komission yhteistyönä).

Maaseutuverkoston tavoitteena on edesauttaa omalla toiminnallaan myös EU:n pitkän tähtäimen vision toteutumista. Vision toteutumiseksi organisaatioita ja yksilöitä halutaan sitouttaa toimintaan maaseutusopimusten kautta ([Rural Pact](#)). EU:n maaseutuvisio on linjaamassa EU:n tulevaa maaseutupolitiikkaa ja -rahoitusta. Tämän vuoksi suomalaisten näkökulmien esiin nostaminen on tärkeää Rural Vision/Rural Pact-kontekstissa. Suomen näkökulmista ja toimista EU:n pitkän tähtäimen vision toteuttamiseen on koostettu [erillinen englanninkielinen osio](#).

2.5.6 Verkostoaamut

Pidettyä ja kysyttyä Verkostoaamujen sarjaa jatkettiin tutulla konseptilla läpi kaudenvaihdoksen. Vuoden aikana kokoonnuttiin viisi kertaa (4 suomen- ja 1 ruotsinkielinen) linjoja pitkin yhdessä koko maaseutuverkoston voimin ajankohtaisten ja yllättävienkin asioiden äärelle, jotka vaihtelivat analyysistä EU:n uuden komission ja parlamentin vaikutuksista Suomen maaseudulle ruokajärjestelmää koskevaan vuoropuheluun.

2.5.7 SuomiAreena Porissa ja Huippu-urheiluviikko Vuokatissa

Maaseutuverkostoyksikkö oli mukana mahdollistamassa kahta lavakeskustelua Porin SuomiAreenassa: Maaseudun myytinmurtajat - ja "Hyviä uutisia ruoantuotannosta!" -keskustelut, joista jälkimmäistä veti Ruokavirasto. Keskustelujen yhteydessä markkinoitiin syksyn tulevaa Lähiruokapäivää. Lähiruokapäivän ständi toteutettiin yhteistyössä satakuntalaisten ruoantuottajien ja ruoka-alan hankkeiden kanssa. Lisäksi maaseutuverkostoyksikkö oli mukana järjestämässä kahta aamiaistilaisuutta lavakeskusteluihin osallistuneille sidosryhmille.

Samanaikaisesti SuomiAreenan kanssa Vuokatissa järjestettiin huippu-urheiluviikko, jossa maaseutuverkosto ja Suomen CAP-suunnitelman puitteissa tehtävä liikuntapaikkarakentaminen oli vahvasti esillä sekä YLE Areenaan televisioidun paneelikeskustelun, että tapahtuman yhteydessä järjestetyn Vaaran Valloitus kuntotapahtuman yhteydessä. Todettakoon, että maaseuturahasto on Suomen suurin liikuntapaikkarakentamisen rahoittaja. Vuokatti Areenalla järjestetyn paneelikeskustelun teemana oli "Urheilijat syntyvät liikunnasta läpi Suomen". Paneelikeskustelua oli vetämässä superliikkuja Susanna Ylinen. Lähetys on kokonaisuudessaan katsottavissa vuoden ajan [Yle Areenassa](#). Vaaran valloitus kuntotapahtuman yhteydessä oli esillä maaseutuverkoston ständi, jossa jaettiin tietoa liikuntapaikkarakentamisesta ja maaseuturahaston mahdollisuuksista tarjota tukea liikuntapaikkarakentamiseen. Ständille saatiin myös talkootyövoimaa, kun nuorten valtakunnalliselle hiihtoleirille osallistuvien hiihtäjien 150 päisen joukon vetäjinä toimivat Iivo Niskanen ja Risto-Matti Hakola jakoivat nimikirjoituksia esitteemme kääntöpuolta hyväksi käyttäen.

2.5.8 Maaseutuparlamentti, Suomen suurin ideafestivaali

Kerran kolmessa vuodessa järjestettävä maaseutuparlamentti kokosi tuhatpäisen joukon Nurmekseen. Tarkalleen ottaen rekisteröityneitä osallistujia tapahtumassa oli 1132 henkilöä. Lisäksi tapahtuma tarjosi yrittäjätöiden kokousareena pihapiiriin sekä lukuisia työpajoja ja opintoretkeä kolmipäiväisen tapahtuman yhteyteen. Maaseutupolitiikan verkosto MANE ja Maaseutuverkostoyksikkö yhdessä Nurmeksen kaupungin kanssa toimivat tapahtuman pääjärjestäjinä. Maaseutuparlamentin sisältöön voi tutustua tarkemmin [Maaseutuparlamentin verkkosivustolla](#).

3 VIESTINTÄ JA KOULUTUS LUOVAT TOIMINNAN KIVIJALAN

Vuosi 2024 oli EU:n maatalous- ja maaseuturahoituksen viestinnässä aktiivinen ja monipuolinen. Vuonna 2024 viestinnän painopisteet olivat ilmasto- ja ympäristöteemat, vaikuttavuusviestintä, ymmärrettävän kielen kehittäminen sekä alueellisen viestintäyhteistyön vahvistaminen. Näiden tavoitteiden edistämiseksi toteutettiin kohdennettuja kampanjoita, tapahtumia ja koulutuksia, joilla pyrittiin lisäämään tietoisuutta ja parantamaan viestinnän vaikuttavuutta.

Ilmasto- ja ympäristöteema näkyi viestinnässä laajasti. Vuoden aikana toteutettiin mm. Hakemista vaille valmis -kampanja, joka kannusti yhdistyksiä ja järjestöjä hakemaan rahoitusta ilmasto- ja ympäristöhankkeisiin. Kampanja uusittiin syyskuussa ja sen keinovalikoimaan kuuluivat radiomainonta sekä sosiaalisen median markkinointi. Viestinnän painopisteenä oli tukea asiantuntijoita media- ja sidosryhmäyhteistyössä.

Viestinnän vaikuttavuutta pyrittiin lisäämään monin eri tavoin. Leader-toiminnan näkyvyyttä vahvistettiin muun muassa EU-päätäjät lähelläsi -kampanjalla Eurooppa-päivänä ja eurovaalien aikaan. Lisäksi toteutettiin onnistunut kuntoporraskisa, jonka tulokset julkaistiin lokakuussa. Yhteensä kilpailun aikana kuntoportaita kuljettiin noin 430 000 kertaa. Yritysrahoituksen vaikuttavuutta nostettiin esiin loppuvuodesta valtakunnallisella kampanjalla, johon kuului mm. kattava sidosryhmille ja päätäjille kohdennettu tietopaketti sekä somekanaviin soveltuvaa materiaalia.

Vuoden aikana panostettiin myös viestinnän selkeyteen ja ymmärrettävyyteen. Keskeisiä toimenpiteitä olivat asiantuntijoiden haastattelut ja kielenhuollon työpajat, joissa kehitettiin maatalous- ja maaseuturahoituksen kieltä. Lisäksi aloitettiin termipankin valmistelu ja järjestettiin ruotsinkielinen selkeän kielen koulutus. Tavoitteena oli kirkastaa keskeisiä ja vaikeita termejä yhdessä kumppaneiden kanssa sekä laatia ohjeistukset selkeään CAP-viestintään.

Viestinnän alueellista yhteistyötä kehitettiin verkostojohtamisen koulutussarjan avulla. Lisäksi käynnistettiin alueellisia some-sisällöntuotannon ryhmiä, jotka tukevat paikallistason viestintää ja mahdollistavat parempaa yhteensovittamista valtakunnallisten tavoitteiden kanssa.

3.1 Tapahtumat ja yhteistyö

Vuosi sisälsi useita tapahtumia, joissa maaseuturahoituksen vaikutuksia nostettiin esiin:

- **SuomiAreena:** *Maaseudun myytinmurtajat* -keskustelu käsitteli maaseutuun liittyviä ennakkoluuloja ja herätti laajaa kiinnostusta.
- **Farmari-messut:** Osallistuminen tarjosi näkyvyyttä ja mahdollisuuden viestiä eri kohderyhmille.
- **Maaseutuparlamentti:** Viestintätyöpajassa käsiteltiin mediamaailman toimintaa ja some-viestinnän tehostamista.
- **Huippu-urheiluviikko:** Keskustelussa esiteltiin EU:n maaseuturahoituksen merkitystä esimerkiksi ulkoilu- ja liikuntapalveluiden kehittämisessä.
- **Yrittäjän päivä:** Somekampanjassa nostettiin esiin 10 faktaa yritystuista valtakunnallisesti ja alueellisesti.

3.2 Maaseutu.fi-verkkosivut ja sosiaalinen media

Vuoden 2023 alussa uudistettu maaseutu.fi-sivusto kehittyi entisestään. Sivustolle tuotettiin runsaasti uutta materiaalia: tarinoita, blogeja, uutisia ja tapahtumia. Erityisesti maaseutuviestinnän koordinaattoreiden ylläpitämät aluesivut laajentuivat ja löysivät uusia kävijöitä. Myös integraatiota maaseutuverkosto.fi-sivuston kanssa paranneltiin vuoden aikana.

Vuonna 2024 huomiota kiinnitettiin erityisesti sivuston analytiikkaan ja mittaamiseen, ja niihin liittyen otettiin uusia työkaluja käyttöön. Loppuvuodesta alettiin myös valmistella kehitysprojektiä, joka toteutetaan vuonna 2025.

Tarkoituksena on tutkia sivuston analytiikkaa, avainsanoja sekä palautteita ja tehdä niiden pohjalta käyttökokemusta parantavia muutoksia rakenteeseen ja sisältöihin.

Sosiaalisessa mediassa LinkedIn-kanavan käyttö kasvoi entisestään, ja LinkedIn alkoi löytää paikkansa maaseutuverkoston tärkeimpänä sosiaalisen median kanavana. Maaseuturahoituksen painottuvissa Facebookissa ja Instagramissa kokeiltiin uudenlaisia sisältökonsepteja, esimerkiksi Reels-videoiden muodossa toteutettu syyslomakampanja. Sosiaalisessa mediassa näkyivät myös vahvasti viime vuonna toteutetut kampanjat, kuten Hakemista vaille valmis, EU-päättäjä lähelläsi sekä kuntoporraskisa.

Sosiaalisessa mediassa hyödynnettiin tänäkin vuonna myös vaikuttajayhteistyötä, muun muassa sosiaaliseen ehdollisuuteen ja Innovaatiotoriin liittyen. Keväällä julkistettiin myös ensimmäinen vuosiyhteistyökumppani, Michael Björklund, joka tuottaa Instagramiin sisältöä osana ruotsinkielisen viestintäryhmän työtä.

3.3 Nostoja koulutustapahtumista

Neuvojen osaamista tuettiin vuoden aikana eri virtuaalikoulutuksin. Koulutuksen teemoja olivat mm. vesienhallinta, viljelijöiden jaksaminen ja vieraslajit.

Maaseutuhallinnolle järjestettiin koulutuksia osaamisen tueksi. Erityistä kiitosta sai koulutus, jossa käsiteltiin maanäytteiden, maaperäskannauksien ja satelliittikuvien antamaa tietoa pellostä. Koulutusta järjestettiin myös esimerkiksi tukiviestinnän hyvästä kielestä, tuottajaorganisaatioista ja ruokaviennistä sekä tietoturva-asioista. Varautumisen ja huoltovarmuuden tehtävissä toimiville maaseutuviranomaisille järjestettiin tiedonvaihto- ja koulutuspäivä Seinäjoella 24.9. teemalla "Maaseutuhallinnon rooli huoltovarmuudessa ja hyviä käytäntöjä VAP-viljelijöiden koulutukseen".

Harvinaisempina kohderyhmänä maaseutuverkoston koulutuksissa oli maatalouskone- ja aurinkosähköjärjestelmien myyjät, joille järjestettiin Investointituki-info 29.2.2024. Tilaisuuden tavoitteena oli lisätä tietoisuutta maaseuturahoituksen investointitukimahdollisuuksista ja sujuvoittaa tukiprosessia sekä myyjien että asiakkaiden näkökulmasta. Tilaisuudessa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen asiantuntijat Janita Leppänen ja Janne Gröndahl esittelivät investointitukien keskeiset ehdot ja hakuprosessin sekä antoivat käytännön ohjeita tukikelpoisista hankinnoista, kuten täsmäviljelyteknologiasta, energiainvestoinneista ja eläinten hyvinvointia edistävästä ratkaisusta. Myyjien näkökulmasta korostettiin erityisesti tukihakemusten kannalta olennaisten asiakirjojen, kuten tarjousten ja kuittien, oikeaoppista laatimista. Tilaisuus herätti runsaasti keskustelua ja tarjosi osallistujille arvokasta tietoa tukiprosessin sujuvoittamiseksi. Info tallennettiin ja on katsottavissa osoitteessa

Aiheita ja toiveita koulutuksiin nousi paljon alueilta. Esimerkiksi kasvintuhoajien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovelluksien esittelyyn oli alun perin Varsinais-Suomessa suunniteltu webinaaria, mutta se päätettiinkin järjestää valtakunnallisena ja yhteistyössä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa. Tilaisuuteen olivat tervetulleita kaikki asiasta kiinnostuneet. Ilmoittautuneita oli 1440 ja tallennetta katsottiin yli 2000 kertaa.

3.4 Maaseutuverkosto.fi-verkkosivut

Vuoden 2024 aikana virtuaalisten välineiden hyödyntämistä verkostotyössä ja tiedon jakamisessa kehitettiin edelleen. Maaseutuverkoston digitaalisen verkostoalustan (Maaseutuverkosto.fi) ja siihen liittyvän hankerekisterin käyttö kasvoi vuoden aikana merkittävästi. Vuoden lopussa hankerekisterissä oli otettu käyttöön yli 500 hankekorttia ja lisätty 40 hankekorttia, jotka eivät ole saaneet maaseutu- tai EMKVR-rahoitusta. Uutena työkaluna avattiin AgriHubin kanssa Tietopankki, johon kannustettiin hanketoimijoita viemään hankkeidensa keskeisiä tuloksia, "tietokortteja". Tietopankkiin luotiin vuoden aikana 180 tietokorttia. Eniten käyttäjät lisäsivät sivustolle tapahtumiaan; 781 kappaletta. Kaiken kaikkiaan sivustolla vieraili noin 220 000 kävijää, mikä oli liki 70 % kasvu edelliseen vuoteen nähden.

4 MAASEUTUVERKOSTON RAHOITUSSUUNNITELMA

4.1 Seurannan mittarit 2024

Vuonna 2024 maaseutuverkostotoiminnassa järjestettiin tai oltiin mukana järjestämässä 111 tapahtumaa. Maaseutuverkoston osalliset järjestivät myös 5 palvelupakettitapahtumaa. Osallistujia näissä tapahtumissa oli yhteensä 10 670 henkilöä. Vuonna 2024 tapahtumat järjestettiin läsnä- tai virtuaalitapahtumina. Tapahtumiin liittyen Maaseutuverkostoyksikkö organisoii 20 toistuvaa sidosryhmätapahtumaa, joista esimerkkinä voidaan mainita virtuaaliset Nordic-Baltic kokoontumiset, verkostoaamut, neuvojien aamukahvit sekä EIP-virtuaalukahvit. Euroopan maaseutu- ja innovaatioverkoston tapahtumien puitteissa maaseutuverkostosta oli edustus 25 eri tapahtumassa, kokouksessa tai työpajassa

Vierailijoita Lähiruokapäivänä eri kohteissa oli yli 100 000. Lähiruokapäivä järjestettiin ensimmäistä kertaa kaksipäiväisenä tapahtumana, mikä nosti vierailijoiden määrää yli 30 % edellisvuoteen verrattuna. Lisäksi teemaan liittyi Joulukampanja, jossa oli mukana 89 vierailukohdetta. Tiloja tapahtumassa oli mukana 318, joka oli kaikkien aikojen ennätys. Lähiruokapäivän avajaistapahtumaa vietettiin Kurikan Jalasjärvellä keskikylän maamiessuuralla. Avajaistapahtumaan osallistui yli 2 200 kävijää. Farmari-maatalousnäyttelyssä heinäkuussa osastolla vieraili noin 2 000 henkilöä ja koko messujen kävijämäärä oli noin 91 000 kävijää. Helsingin maatalouskonemessuilla lokakuussa maaseutuverkoston järjestämällä Innovaatiotorilla vieraili arviolta noin 2500 vierasta, koko messujen kävijämäärä oli 18 768 vierailijaa. Innovaatiotorilla järjestettyyn verkostoitumistilaisuuteen ensimmäisen messupäivän iltana osallistui reilu 40 osallistujaa.

Yhteensä maaseutuverkostotoimintaan liittyvissä virtuaali- ja läsnätapahtumissa, mukaan lukien messut ja lähiruokatapahtuma, oli mukana noin 115 000 osallistujaa. Osasta virtuaalitalaisuuksista tehtiin myös tallenteet, jotka ovat olleet katsottavissa maaseutuverkoston [YouTube-kanavalla](#). Kanavalle vuonna 2024 ladattuja videoita on katsottu yhteensä noin 14 078 kertaa.

4.2 Rahoitussuunnitelma ja toteuma 2024

Rahoitussuunnitelma rakenteet	Budjetti 1.1.- 31.12.2023	Toteuma 1.1.- 31.12.2023	Budjetti 1.1.- 31.12.2024	Toteuma 1.1.- 31.12.2024
Palkkauskulut	698 207	782 899	975 000	774 159
Muut kulut	0	32	4 000	64
Rahoitussuunnitelma toimintasuunnitelma				
	Budjetti 1.1.- 31.12.2023	Toteuma 1.1.- 31.12.2023	Budjetti 1.1.- 31.12.2024	Toteuma 1.1.- 31.12.2024
Viestintä	562 400	361 673	500 000	466 156

Koulutus	365 618	289 581	333 800	299 459
Hyvät käytännöt ja verkostot	187 093	187 804	207 000	227 598
Yhteensä	1 815 015	1 621 989	2 019 800	1 909 056

Maaseutuverkoston kulut jaetaan maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittaviin rakenteisiin ja toimintasuunnitelman laatimiseen ja täytäntöönpanoon. **Rakenteisiin** (henkilöstömenot) sisältyvät kaikki maaseutuverkostoyksikön henkilöstöön liittyvät kulut (palkkaus- ja sivukulut sekä matkakulut ja henkilöstön koulutukseen liittyvät kulut) sekä Ruokavirastossa sijaitsevan maaseutuverkostoyksikön muut yksikön toimintaan liittyvät kuluerät. Palkkauskulut sisältävät noin kymmenen kokoaikaisen henkilön palkkauskulut sekä mahdollisten määräaikaisten kausityöntekijöiden ja harjoittelijoiden palkkauskulut.

Toimintasuunnitelman kustannuksiin sisältyvät laajan maaseutuverkoston palvelut, esim. viestintään, koulutustilaisuuksiin, hyviin käytäntöihin ja verkostoihin liittyvät kulut.

Viestinnän kustannukset koostuvat Maaseutuverkosto.fi, Maaseutu.fi-, Landsbygd.fi-, Rural.fi, lähiruokapaiva.fi sekä laajakaista.info-sivustojen ja näiden alisivustojen kehitys- ja uudistustyöstä, julkaisujen (esitteet ja oppaat) sekä liitelehtien tuottamisesta, kuvituskuluista, maaseutuohjelmien pr-materiaalin tuottamisesta, kansainvälistymistä edistävän materiaalin tuottamisesta, messukuluista, Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmien tiedotuskylttien tuottamisen kuluista, viestintäverkoston toimintaan ja koordinointiin liittyvistä kuluista sekä muista mahdollisista viestintäkuluista.

LIITTEET

Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien temaattinen painopiste

Maaseutuverkostoyksikön järjestämien tapahtumien temaattinen painopiste Euroopan yhteisen maatalouspolitiikan erityistavoitteiden mukaan jaoteltuna.

Erityistavoite	Osuus tapahtumista
Tietämys ja innovointi	24 %
Kohtuullinen tulotaso	2 %
Kilpailukyky	17 %
Elintarvikkeiden arvoketju	5 %
Ilmastonmuutos	12 %
Ympäristönsuojelu	9 %
Maisemat	1 %
Sukupolvenvaihdos	1 %
Maaseutualueet	25 %
Elintarvikkeet ja terveys	2 %

Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien tavoite

Maaseutuverkostoyksikön järjestämien tapahtumien tavoite Euroopan yhteisen maatalouspolitiikan suunnitelma-asetuksen mukaisesti.

Tavoite	Osuus tapahtumista
Lisätä sidosryhmien osallistumista	28 %
Tukea jäsenvaltion viranomaisia	6 %
Parantaa toimeenpanon laatua	27 %
Lisätä kansalaisten ja tuensaajien tietoisuutta	14 %
Edistää innovaatioita	18 %
Edistää seuranta- ja arviointivalmiuksia	2 %

Edistää tulosten levittämistä	4 %
-------------------------------	-----

Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien luonne

Maaseutuverkostoyksikön järjestämien tapahtumien ja palvelupakettien luonne.

Luonne	Määrä
Paikallinen	2
Alueellinen	4
Kansallinen	85
Kansainvälinen	25
Yhteensä	116

Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien tyyppi

Maaseutuverkostoyksikön järjestämien tapahtumien ja palvelupakettien tyyppi.

Tyyppi	Määrä
Viestintätapahtuma	12
Tiedonvaihto	84
Koulutus	17
Opintoretki	3
Yhteensä	116

Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien formaatti

Maaseutuverkostoyksikön järjestämien tapahtumien ja palvelupakettien formaatti.

Formaatti	Määrä
Online	43
Paikan päällä	70

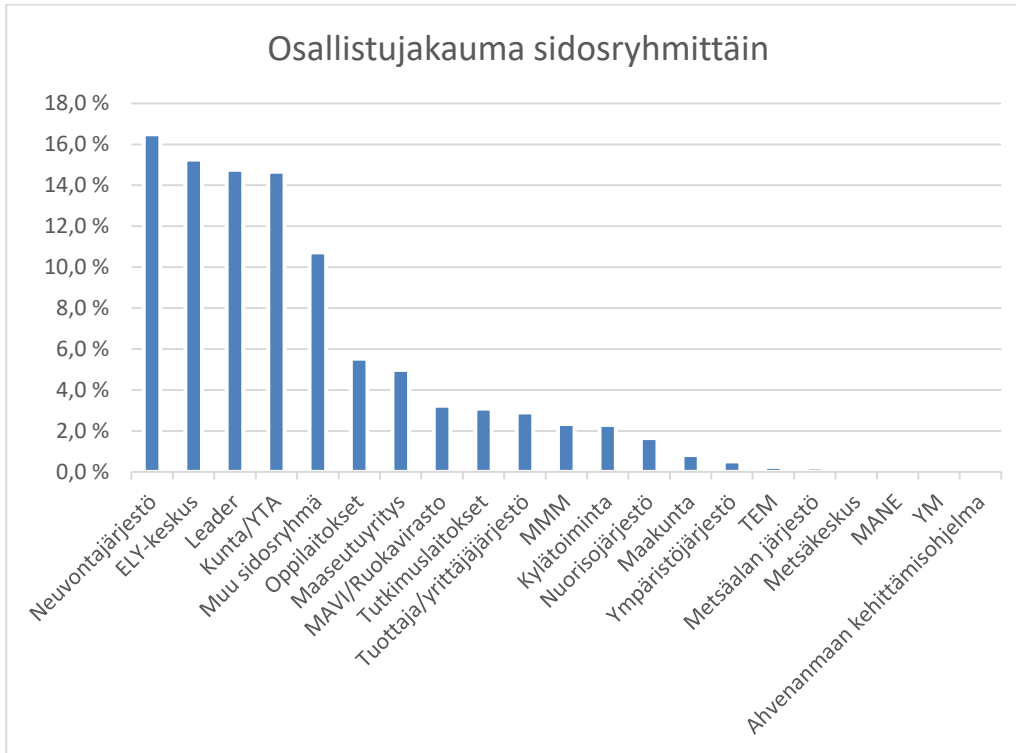
Hybridi	3
Yhteensä	116

Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien osallistujajakauma sidosryhmittäin

Maaseutuverkostoyksikön järjestämien tapahtumien osallistujajakauma sidosryhmittäin.

Sidosryhmä	Osuus osallistujista
Neuvontajärjestö	16,5 %
ELY-keskus	15,3 %
Leader	14,8 %
Kunta/YTA	14,7 %
Muu sidosryhmä	10,7 %
Oppilaitokset	5,5 %
Maaseutuyritys	5,0 %
MAVI/Ruokavirasto	3,2 %
Tutkimuslaitokset	3,1 %
Tuottaja/yrittäjäjärjestö	2,9 %
MMM	2,3 %
Kylätoiminta	2,3 %
Nuorisojärjestö	1,7 %
Maakunta	0,8 %
Ympäristöjärjestö	0,5 %
TEM	0,2 %
Metsäalan järjestö	0,2 %
Metsäkeskus	0,2 %
MANE	0,1 %
YM	0,0 %

Ahvenanmaan kehittämisohjelma	0,0 %
-------------------------------	-------

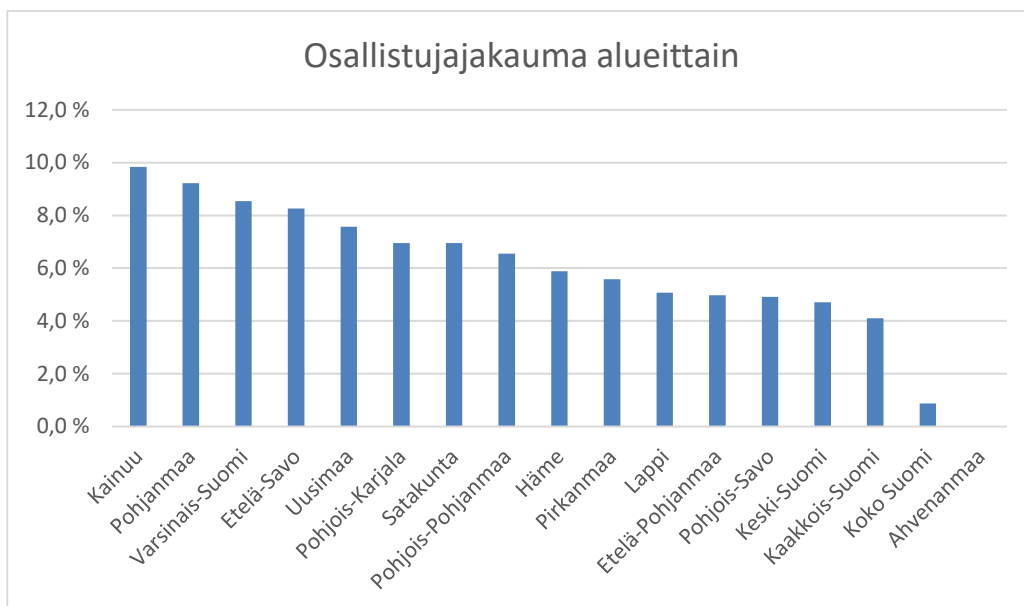

Maaseutuverkostoyksikön tapahtumien osallistujajakauma alueittain

Maaseutuverkostoyksikön järjestämien tapahtumien osallistujajakauma ELY-keskusalueittain.

ELY-keskusalue	Osuus osallistujista
Kainuu	9,8 %
Pohjanmaa	9,2 %
Varsinais-Suomi	8,5 %
Etelä-Savo	8,3 %
Uusimaa	7,6 %
Pohjois-Karjala	7,0 %
Satakunta	7,0 %
Pohjois-Pohjanmaa	6,6 %

Häme	5,9 %
Pirkanmaa	5,6 %
Lappi	5,1 %
Etelä-Pohjanmaa	5,0 %
Pohjois-Savo	4,9 %
Keski-Suomi	4,7 %
Kaakkois-Suomi	4,1 %
Koko Suomi	0,9 %
Ahvenanmaa	0,0 %

Tapahtumalistaus

Nro	Tapahtuman nimi
1	AKIS-innovaatioleiri
2	ELY-keskusten hanke- ja yritystukia käsittelevien asiantuntijoiden ja kehittämävastaavien tapaaminen
3	Leader-vaikuttavuus, jatkoöpaja

4	ELY-keskusten hanke-, yritys- ja rakennetukien maksajien tapaaminen
5	ELY-keskusten vaikuttavuustyöpaja
6	Young LEADER Forum
7	JÄSMY-alueen neuvottelupäivät
8	Katse horisonttiin ideavirtaamo
9	Kyläverkkojen iltapäivä
10	Leader-päivät Keski-Suomessa
11	Maaseudun kehittämissosaston osastopäivä
12	Maaseutuparlamentti
13	Maataloustieteen päivät, maaseutuverkosto ja Agrihubi ständi
14	Network to Innovate: Soil Biodiversity
15	Neuvojien aamukahvit: Kestävät ruokajärjestelmät – johdatus agroekologiaan
16	Nätverksträff med Ålands landskapsregering + Nätverkscafé på Åland
17	Nätverksmorgon på svenska (obemannade bybutiker)
18	Omistajanvaihdostyöpaja
19	Rakennetukien kesäpäivät kesäkuu
20	Rakennetukikoulutus konemyyjille
21	ELY-keskuksen ilmastoamukahvit
22	Selkeäkielisyyden koulutus maaseutuhallinnolle
23	Smart Rural 27: Suomen päätöswebinaari
24	Älykkäät kyläamukahvit
25	SuomiAreena
26	Säätiöiden tapaaminen
27	Maaseutuhallinnon ajankohtaispäivät
28	Tuottajaorganisaatioiden tapaaminen
29	Vuokrapeltojen kasvukunnon parantaminen innovaatioleirin jälkilöylyt: tapaaminen ministeri Essayihin luona

30	Verkostotapaaminen MMM Mary yksikkö
31	Älykkäät kyläamukahvit - Smarta byarmorgonkaffe
32	Leader-hallitusilta: Leader-toiminnan perusteet
33	Leader-hallitusilta: Leader-työn ajankohtaiset
34	Utbildningskväll för LEADER-styrelser
35	Vesienhallinnan koulutus neuvojille
36	YT-alueiden ja Leader-ryhmien yhteistyötapaaminen
37	Network to innovate: AI in Agriculture
38	ELY-Leader-yhteistyöwebinaari
39	AKIS/CLLD-opintomatka Tiroliin, Itävaltaan
40	Network to innovate: TNC EIP Brokerage Event
41	EIP-teematreffit
42	EIP-teematreffit
43	Network to innovate: EIP working group meeting
44	Valtakunnallisten hankkeiden ideahaun infotilaisuus
45	Nordic-Baltic Coffee Breaks
46	EIP-virtuaalihakvit tammikuu
47	EIP-virtuaalihakvit helmikuu
48	Nordic-Baltic Coffee Breaks
49	Nordic-Baltic Coffee Breaks
50	Nordic-Baltic Coffee Breaks
51	Nordic-Baltic Coffee Breaks
52	Nordic-Baltic Coffee Breaks
53	Nordic-Baltic Coffee Breaks
54	Nordic-Baltic Coffee Breaks
55	Nordic-Baltic Coffee Breaks

56	EIP-keskustelu ELY-keskuksille
57	Maa- ja metsätalouden ilmastotietämyksen ABC: maatalous
58	Maa- ja metsätalouden ilmastotietämyksen ABC: metsätalous
59	Verkostoamu: Vuoropuhelua ruokajärjestelmästä
60	Fokusryhmien ensimmäinen tapaaminen, verkostotoiminnan painopisteet -työpaja
61	Maaseutuverkoston painopisteet, verkkotyöpaja
62	Farmari-näyttely
63	Kasvintuhooja ja kasvitautien tunnistus- ja seurantasovelluksien esittelytilaisuudet
64	Tietoa pellostasta -webinaari maaseutuhallinnolle
65	Ilmasto- ja ympäristöhankkeiden treffit
66	Verkostoamu: Hyviä uutisia Itä-Suomesta
67	Hur kommunicera mera tydligt om hållbarhetsfrågor -ABC
68	Maaseutuverkoston fokusryhmien 2. tapaaminen (Maaseutuparlamentti)
69	Verkostoitumisella vauhtia maaseudun kehittämiseen
70	Tutustuminen maaseutuverkoston fokusryhmätoimintaan (Maaseutuparlamentti)
71	Network to innovate: Urban and vertical Farming
72	Verkostoamu: Toimintakykyinen maaseutu
73	Neuvojen aamukahvit: Viljelijöiden jaksaminen
74	Teematreffit: Hae mukaan innovaatiotorille
75	EIP-hankkeiden ja valtakunnallisten kehittämishankkeiden lähitapaaminen
76	Neuvojen aamukahvit: vieraslajit
77	Teematreffit: Kysy EIP-hankkeista
78	Tehostusta ja työnjakoa - Innovaatioteorian jatkot
79	Network to innovate: Innovation in Forestry
80	EIP-virtuaalihakvit
81	Ukrainan delegaation yhteistyöpalaveri

82	EIP-hakuinfo
83	Network to innovate: Towards transnational cooperation in EIP - what does it mean?
84	EIP-teematreffit
85	Alkutuotannon vaikuttavuuskiihdyttämön 1. työpaja (online)
86	EIP-virtuaalikaljat
87	Innovaatiotori
88	Alkutuotannon vaikuttavuuskiihdyttämön 2. työpaja (live)
89	EIP-virtuaalikaljat lokakuu
90	Alkutuotannon vaikuttavuuskiihdyttämön 3. työpaja (online)
91	Teematreffit: Valmisteluraha ja alueelliset EIP-hankkeet
92	Network to innovate: Demonstration Farms
93	EIP-virtuaalikaljat marraskuu
94	Alkutuotannon vaikuttavuuskiihdyttämön päätöstilaisuus
95	Network to innovate: EIP working group meeting
96	Nuorten ympäristöhuippukokous Nuuksio (Ruokastrategia-työpaja)
97	Maaseutuverkoston fokusryhmien 3. tapaaminen (Ilmasto ja ympäristö)
98	Maaseutuverkoston fokusryhmien 3. tapaaminen (ruotsinkielinen verkostotyö)
99	Maatalouden ilmastotietämyksen ABC -webinaari
100	Metsätalouden ilmastotietämyksen ABC -webinaari
101	Maatalouden ympäristötiedon vaihtopäivät
102	Workshop on result-based payment
103	Maaseutuverkoston fokusryhmien 4. tapaaminen (kohti tulevaa)
104	Verkostoamu: EU:n uusi valtakausi: onko jotain muuttumassa maaseudun näkökulmasta?
105	Syksyn Leader-päivä
106	Työhyvinvoinnin avaimet -koulutuskokonaisuus
107	Omistajanvaihdostyöpaja: jatkotapaaminen

108	Lähiuokapäivä
109	Avatud talude Päev -opintomatka
110	Åland-skördefesten
111	Miljoonat mielessä- Nuorten bisnespäivä
112	Kansainvälinen Leader-nuorten opintomatka
113	Etelä-Savon Leader-ryhmien hallituskoulutus
114	Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Leader-ryhmien kehittämispäivä
115	Leader-ryhmien yhteistyöpäivät
116	Vuokatin huippu-urheiluviikko